

Till
Socialnämnden
(KF:s presidium för kännedom)

Granskning av hanteringen av orosanmälningar

KPMG har på vårt uppdrag granskat socialnämndens hantering av orosanmälningar gällande barn och unga. Granskningen presenterades för revisorerna 2022-10-13.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte är att socialnämnden i huvudsak hanterar orosanmälningar gällande barn och unga på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att socialnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig organisation för att ta emot och genomföra skyddsbedömning samt förhandsbedömning avseende inkomna orosanmälningar. Detta utifrån att mottagandet av orosanmälningar är organiserat på ett sätt som säkerställer att anmälningar inte tappas bort och att processen för hanteringen av orosanmälningar kontinuerligt kvalitetssäkras. Vidare bedömer vi att centrala arbetsprocesser och rutiner i huvudsak är identifierade, dokumenterade och fastställda.

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig delegering av beslutanderätt gällande hanteringen av orosanmälningar. Vidare gör vi bedömningen att de orosanmälningar som har granskats inom ramen för stickprovsgranskningen i huvudsak har hanterats på ett korrekt sätt. Vi ser dock utvecklingspotential gällande att öka andelen förhandsbedömningar som färdigställs inom de lagstadgade 14 dagarna. Utöver detta gör vi bedömningen att socialnämnden bör säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen. Sammanställning av uppföljningen bör årligen redovisas för socialnämnden.

I vår granskning har det inte framkommit brister i arbetsmiljön för den personal som tar emot och utreder orosanmälningar. Vidare bedömer vi att det finns tillräckliga personella resurser att ta emot och utreda orosanmälningar.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Verka för att förhandsbedömning av orosanmälningar gällande barn och ungdom genomförs inom den lagstadgade tiden om 14 dagar.

Revisionen

- Säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen och tillse att sammanställning av uppföljningen årligen åiterrapporteras till socialnämnden.

Revisionen noterar även att nämnden inte når lagkravet avseende utredningar då en del överskrider fyra månader.

Vi överlämnar härmed rapporten till socialnämnden för yttrande senast den 15 december 2022.

Ljungby som ovan

Annette Bjers Gustavsson
Ordförande

Christer Yngvesson
Vice ordförande

Granskning av hanteringen av orosanmälningar

Rapport

Ljungby kommun

KPMG AB

2022-10-06

Antal sidor 15

Ljungby kommun
Granskning av hanteringen av orosanmälningar

2022-10-06

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
2.4	Lagstiftning	5
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Styrdokument, riktlinjer och rutiner	7
3.2	Organisation för mottag och utredning av orosanmälningar	8
3.3	Utredningstid	10
3.4	Stickprov	13
3.1	Personella resurser och arbetsmiljö	14
4	Slutsats och rekommendationer	15

1 Sammanfattning

KPMG har av Ljungby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska socialnämndens hantering av orosanmälningar gällande barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden i huvudsak hanterar orosanmälningar gällande barn och unga på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att socialnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig organisation för att ta emot och genomföra skyddsbedömning samt förhandsbedömning avseende inkomna orosanmälningar. Detta utifrån att mottagandet av orosanmälningar är organiserat på ett sätt som säkerställer att anmälningar inte tappas bort och att processen för hanteringen av orosanmälningar kontinuerligt kvalitetssäkras. Vidare bedömer vi att centrala arbetsprocesser och rutiner i huvudsak är identifierade, dokumenterade och fastställda.

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig delegering av beslutanderätt gällande hanteringen av orosanmälningar. Vidare gör vi bedömningen att de orosanmälningar som har granskats inom ramen för stickprovsgranskningen i huvudsak har hanterats på ett korrekt sätt. Vi ser dock utvecklingspotential gällande att öka andelen förhandsbedömningar som färdigställs inom de lagstadgade 14 dagarna. Utöver detta gör vi bedömningen att socialnämnden bör säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen. Sammanställning av uppföljningen bör årligen redovisas för socialnämnden.

I vår granskning har det inte framkommit brister i arbetsmiljön för den personal som tar emot och utreder orosanmälningar. Vidare bedömer vi att det finns tillräckliga personella resurser att ta emot och utreda orosanmälningar.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Verka för att förhandsbedömning av orosanmälningar gällande barn och ungdom genomförs inom den lagstadgade tiden om 14 dagar.
- Säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen och tillse att sammanställning av uppföljningen årligen återrapporteras till socialnämnden.

2 Bakgrund

KPMG har av Ljungby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska socialnämndens hantering av orosanmälningar gällande barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Enligt socialtjänstlagen skall socialnämnden utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan eller anmälan inkommit och som föranleder någon typ av åtgärd från nämnden. Utredningen ska mynna ut i en individuell bedömning av den enskildes behov. Det är av yttersta vikt att socialtjänsten har rutiner och personal som hanterar anmälningarna på ett korrekt sätt, så att behov av insatser från samhällets sida identifieras.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att socialnämndens rutiner avseende orosanmälningar behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att undersöka huruvida socialnämnden hanterar orosanmälningar gällande barn och unga på ett ändamålsenligt sätt.

För att uppnå ovanstående syfte kommer nedanstående revisionsfrågor att besvaras:

- Finns en ändamålsenlig organisation för att ta emot och utreda orosanmälningar?
- Är centrala arbetsprocesser och rutiner identifierade, dokumenterade och fastställda?
- Finns en ändamålsenlig delegering av beslutanderätt gällande hanteringen av orosanmälningar?
- Hur har antalet orosanmälningar varierat över tid och hur många har gått vidare till utredning?
- Genomförs omedelbara skyddsbedömningar, förhandsbedömningar och utredningar inom lagstadgade tider?
- Finns tillräckliga personella resurser att ta emot och utreda orosanmälningar?
- Upprätthålls en god arbetsmiljö för den personal som tar emot och utreder?
- Har anmälan tagit om hand och utretts på ett korrekt sätt i sju ärenden?

Granskningen omfattar socialnämndens mottagande och hantering av anmälningar om barn som far illa (orsanmälningar). Ansökan om bistånd eller anmälan till socialtjänsten i andra fall, till exempel inom missbruksvården gällande vuxna, kommer inte att granskas. Med begreppet "hantering av anmälningar" avses handläggning av anmälan. Analys av utredningar kommer inte att genomföras. Med begreppet "utredning" avses utredning i form av skyddsbedömning och förhandsbedömning.

2.2 Revisionskriterier

I granskningen utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Socialtjänstlagen
- Socialtjänstförordningen
- Socialstyrelsens allmänna råd om handläggning av ärenden som gäller barn och unga (SOFS 2014:6)
- Socialstyrelsens handbok "Utreda barn och unga - Handbok för socialtjänstens arbete enligt socialtjänstlagen"
- Barnkonventionen

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av socialnämndens delegationsordning, rutin för mottagningsgruppen barn och unga samt rutin Barnahus Kronobergs län.
- Intervjuer har genomförts med sektionschef för Myndighet barn och unga samt mottagningssekreterare inom mottagningsgruppen.
- Stickprovsvisa kontroller av handläggningen i sju av KPMG slumpmässigt utvalda ärenden.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

2.4 Lagstiftning

2.4.1 Socialtjänstlagen

2.4.1.1 Anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § SoL

För att socialnämnden ska kunna fullgöra sin uppgift att förebygga, erbjuda stödinsatser eller vidta åtgärder till barns skydd behöver nämnden få kännedom om barn som far illa eller misstänks fara illa.

Därför är vissa myndigheter och yrkesverksamma enligt 14 kap. 1 § SoL skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. För andra är det en rekommendation att anmäla som följer av 14 kap. 1 c § SoL.

Anmälningsskyldiga är bland annat myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom (förskola, skola m.fl.), myndigheter inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och kriminalvården och anställda inom sådana myndigheter. Även de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område omfattas av anmälningsskyldigheten.

För de som inte omfattas av skyldigheten att anmäla gäller en rekommendation att anmäla i motsvarande situation. Enligt denna bestämmelse bör var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa anmäla detta till socialnämnden.

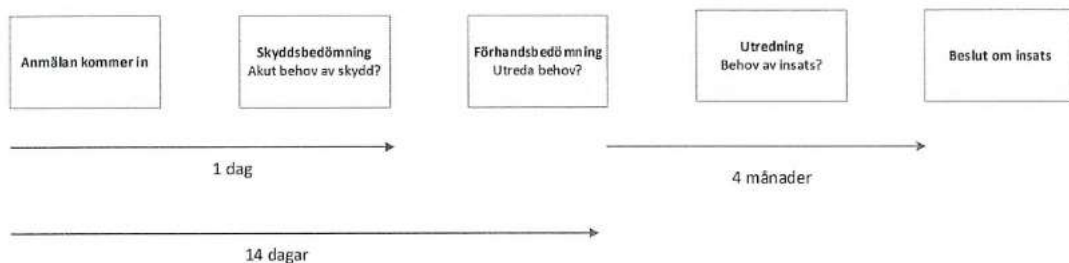
2.4.1.2 Handläggning av ärenden enligt 11 kap. 1 § SoL

I 11 kap. 1 § SoL framgår att socialnämnden utan dröjsmål ska inleda utredning av vad som genom ansökan, anmälan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden. När en anmälan enligt 1 § rör barn eller unga ska socialnämnden genast göra en bedömning av om barnet eller den unge är i behov av omedelbart skydd (skyddsbedömning).

Beslut att inleda eller inte inleda utredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan har kommit in. Ett sådant beslut behöver dock inte fattas om det redan pågår en utredning om det barn eller den unge som anmälan avser.

Vid beslut om utredning ska utredningen enligt 11 kap. 2 § SoL bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader.

Figur 1. Flödesschema över tidsramarna för skyddsbedömning, förhandsbedömning och utredning enligt SoL¹

¹ Illustrerat av KPMG.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrdokument, riktlinjer och rutiner

3.1.1 Delegationsordning

Av dokumentet *Delegationsordning Ljungby kommun socialförvaltning*² framgår att beslut om att inleda utredning, inom lagrum 11 kap. 1 o 2 §§ SoL, är delegerat till socialsekreterare, i samråd med förste socialsekreterare, samt till socialsekreterare inom socialjouren. Beslut om att utredning inte ska inledas, enligt lagrum 11 kap. 1 § SoL, är delegerat till mottagningssekreterare och förste socialsekreterare.

Enligt sektionschefen måste inte förste socialsekreterare vara involverad i beslutet om att inte inleda utredning, utan mottagningssekreterare kan ta det beslutet på egen hand enligt delegationsordningen. Däremot kan socialsekreterare inom utredning inte ta beslut om att inte inleda utredning, utan måste involvera mottagningssekreterare eller förste socialsekreterare i beslutet.

3.1.2 Dokumenterad rutin för hantering av inkommen orosanmälan

En rutin har framarbetats för mottagningsgruppen barn och unga³. Av rutinen framgår en beskrivning av mottagningsgruppens organisation, arbetsuppgifter, hur administration av inkomna orosanmälningar går till, handläggningsprocessen samt hur utvärdering/uppföljning sker.

Inom ramen för granskningen har vi även tagit del av en rutin för Barnahus⁴ Kronobergs län⁵. Av rutinen framgår processen för socialförvaltningens kontakt med Barnahus.

3.1.3 Bedömning

Vi bedömer att centrala arbetsprocesser och rutiner i huvudsak är identifierade, dokumenterade och fastställda. Detta då en rutin specifikt framtagen för mottagningsgruppens hantering av inkomna orosanmälningar har upprättats och löpande hålls uppdaterad. Vi noterar att socialnämndens delegationsordning benämns som socialförvaltningens delegationsordning. Dokumentet kan med fördel döpas om till socialnämndens delegationsordning i syfte att förtydliga att det är socialnämnden som överför beslutanderätten till socialförvaltningen.

Vi gör bedömningen att det finns en ändamålsenlig delegering av beslutanderätt gällande hanteringen av orosanmälningar.

² Fastställd av socialnämnden, daterad 2021-09-22.

³ Fastställd av sektionschefen för myndighet barn och unga. Gäller från 2022-03-14.

⁴ Barnahus är en samverkan mellan polis, åklagare, socialtjänst, barnmedicin samt barn- och ungdomspsykiatri, när misstanke finns om misshandel eller sexuella övergrepp mot barn och ungdomar 0–18 år.

⁵ Fastställd 2022-05-02.

3.2 Organisation för mottag och utredning av orosanmälningar

Sektion myndighet barn och unga består av tre grupper: familjehem, mottag/utredning barn 0–11 år och mottag/utredning unga 12–20 år. Grupperna mottag/utredning barn och mottag/utredning unga består av vardera sju socialsekreterare och en förste socialsekreterare. Mottagningsgruppen tillhör formellt mottag/utredning barn men arbetar med mottagning i ärenden som gäller både barn och unga.

Mottagningsgruppen består av två mottagningssekreterare. Förste socialsekreterarna utgör även förste socialsekreterare, tillika arbetsledare, för mottagningsgruppen.

3.2.1 Arbetsrutin för hantering av inkommen orosanmälan

3.2.1.1 Mottagning

En orosanmälan kan inkomma på ett antal olika sätt, exempelvis via vanlig post, via jourtelefon, via e-tjänst, i samband med ett fysiskt möte eller via socialjouren. Jourtelefonen nås via kommunens växel. Mottagningssekreterarna bemannar jourtelefonen under kontorstid (kl. 08.00-16.30), alternativt bemannas jourtelefonen av en socialsekreterare från utredningsgrupperna eller sektionschefen vid behov. Sedan e-tjänsten infördes har antalet orosanmälningar som inkommer via telefon enligt uppgift minskat.

E-tjänsten har funnits i cirka två år och det är mottagningssekreterarna, förste socialsekreterarna och sektionschefen som har behörighet att logga in i e-tjänsten. Mottagningssekreterarna ansvarar för att logga in i e-tjänsten två gånger per dag och hantera eventuellt inkomna orosanmälningar. När en orosanmälan inkommer via e-tjänsten får mottagningssekreterarna en notis i verksamhetssystemet Treserva.

Mottagningssekreterarna uppger att utmaningen med e-tjänsten är att orosanmälningarna ibland är för anonyma och att det till exempel kan vara svårt att avgöra vem en anmälan handlar om, eftersom möjligheten till att ställa följdfrågor saknas. Det förekommer även att föräldrar anmäler varandra anonymt, som en del i en konflikt, vilket uppger ta administrativ tid från mottagningsgruppen. Fördelarna med e-tjänsten är däremot enligt uppgift att fler vågar anmäla anonymt och att orosanmälningarna från till exempel förskolor och grundskolor inkommer snabbare.

Orosanmälningar som inkommer via post öppnas av socialförvaltningens administrativa personal för att sedan läggas i mottagningsgruppens "orosfack", för vidare hantering av mottagningssekreterarna. Vid akuta fall signalerar receptionen detta till mottagningssekreterarna. I övrigt stämmer mottagningssekreterarna av postfacket två gånger per dag.

Enligt mottagningssekreterarna är det sällan en orosanmälan inkommer till socialsekreterarnas enskilda mejladresser. Förste socialsekreterare har dock möjlighet att logga in i mottagningssekreterarnas mejlarkorgar vid sjukdom eller semester. Mottagningssekreterarna har även möjlighet att logga in i varandras arkorgar.

Ljungby kommun ingår i en gemensam socialjour med 14 andra kommuner, som utgår ifrån Värnamo kommun. Socialjouren tar vid kl. 16.00 på vardagar och genomför skyddsbedömningar i ärenden som inkommer efter kontorstid. Om en orosanmälan inkommer sent men under kontorstid är rutinen att mottagningssekreterarna genomför

skyddsbedömningen. Socialjouren rapporterar i en portal som mottagningsekreterarna och receptionen stämmer av varje morgon.

3.2.1.2 Mottagningsgruppens utredning

Fördelning av ärenden mellan mottagningsekreterarna beror på hur arbetsbelastningen ser ut, huruvida mottagningsekreterarna har arbetat med individen ärendet rör tidigare och om det finns några privata kopplingar till ärendet, vilket undviks i största möjliga mån.

Innan aktualiseringen av en inkommen orosanmälan stämmer mottagningsekreterarna av huruvida det finns ett pågående ärende avseende individen och genomför omedelbar skyddsbedömning. Om skyddsbedömningen visar på behov av hembesök måste beslut om att inleda utredning tas. Sedan lämnas ärendet vidare till en administratör som aktualiserar ärendet i verksamhetssystemet. Därefter tar mottagningsekreterarna kontakt med vårdnadshavare och barnet/den unge i syfte att boka in ett möte. Kallelserna skickas oftast via brev, men kallelse kan även ske över telefon om telefonnummer finns tillgängligt, vilket oftast inte är fallet.

Sektionschefen uppger att problem dock har uppstått med kallelse via brev eftersom postgången har minskat, vilket har lett till att breven kommit fram för nära inpå föreslaget datum/tid. Att posten delas ut mer sällan kan enligt sektionschefen på så vis leda till att förhandsbedömningarna överskrider de lagstadgade 14 dagarna. Mötet med vårdnadshavaren och barnet/den unge ska nämligen genomföras inom 14 dagar från att orosanmälan inkom, för att mottagningsekreterarna sedan ska kunna ta ett beslut om att inleda eller inte inleda utredning. Även Coronapandemin uppges ha påverkat möjligheten att slutföra förhandsbedömningen inom 14 dagar negativt. Om beslut om att inleda utredning tas är det förste socialsekreterare som fördelar ärendet vidare till en socialsekreterare inom utredningsgruppen.

Mottagningsgruppen ansvarar för att genomföra skyddsbedömning i pågående ärenden. Om det finns pågående ärende hos utredningsgruppen gällande individen, alternativt pågående insatser, för mottagningsgruppen en diskussion med ansvarig utredare för att få mer information till skyddsbedömningen. Därefter lämnas ärendet över till utredande handläggare.

3.2.1.3 Kvalitetssäkring

Förste socialsekreterarna genomför två gånger per vecka genomgång av samtliga inkomna ärenden tillsammans med mottagningsekreterarna. I samband med genomgångarna erbjuds bland annat stöd i bedömningar. Sektionschefen deltar ibland på de veckovisa mottagningsmötena med förste socialsekreterarna, i syfte att hålla sig informerad.

Förste socialsekreterare tar även del av samtliga underlag som mottagningsekreterarna upprättar i samband med att mottagningsekreterarna fattar beslut om att inleda utredning, som en del av kvalitetssäkringen av dokumentationen. Utöver detta uppger mottagningsekreterarna att verksamhetssystemet till stor del styr vilken dokumentation som krävs för att gå vidare i respektive ärende, exempelvis huruvida barnet har kommit till tals, om skyddsbedömning har genomförts, vilka kontakter som tagits under utredningen och tidigare utredningar.

En gång per termin genomför sektionschefen, förste socialsekreterarna och mottagningsekreterarna en uppföljning kring vilka arbetsrutiner som fungerar och vilka utvecklingsområden som finns inom mottagningsgruppen. I samband med uppföljningen genomförs även en revidering av mottagningsrutinen. Gruppen har även uppdaterat rutinen gällande samarbetet med Barnahus.

Hanteringen av orosanmälningar har enligt uppgift inte varit en del av socialnämndens interna kontroll eller egenkontroll under de senaste åren. Enligt sektionschefen genomfördes en undersökning av huruvida förhandsbedömningar genomfördes inom 14 dagar för ett antal år sedan. Undersökningen visade på att samtliga förhandsbedömningar inte genomfördes inom 14 dagar och att huvudorsaken till detta var avbokningar eller ombokningar av besök från vårdnadshavarnas sida.

Myndighet barn och unga har en gång i månaden extern handledning då det finns möjlighet att diskutera hanteringen av och känslorna inför olika ärenden. Under hösten inleder myndighet barn och unga implementeringen av Signs of Safety, en modell för utredning och uppföljning av barns trygghet och säkerhet, vilket kommer ersätta den externa handledningen. I implementeringsprocessen på 2,5 år ingår handledning i utbildningspaketet.

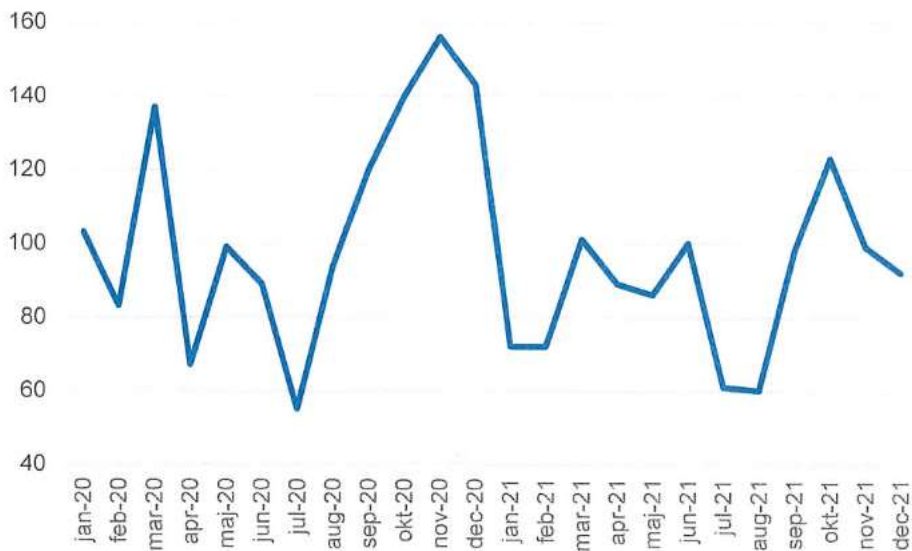
3.2.2 Bedömning

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig organisation för att ta emot och utreda inkomna orosanmälningar, i enlighet med vad som stipuleras i lagstiftningen. Detta utifrån att mottagandet av orosanmälningar är organiserat på ett sätt som säkerställer att anmälningar inte tappas bort. Vidare uppfattar vi att det finns ett löpande arbete avseende att kvalitetssäkra mottagningsgruppens processer och metoder, vilket vi ser positivt på. Vi gör dock bedömningen att socialnämnden bör säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen. Sammanställning av uppföljningen bör årligen redovisas för socialnämnden.

3.3 Utredningstid

Under 2020 inkom totalt 1 286 orosanmälningar gällande barn och unga, i jämförelse med 1 053 inkomna orosanmälningar 2021. Antalet inkomna orosanmälningar per månad 2020–2021 framgår i diagram 1. Av diagrammet framgår att antalet orosanmälningar har minskat något mellan 2020 och 2021. Värt att notera är att flera anmälningar kan handla om samma individ/händelse. Orosanmälningarna som inkom 2020 berörde totalt 611 individer och orosanmälningarna som inkom 2021 totalt 525 individer.

Diagram 1. Antal inkomna orosanmälningar per månad 2020–2021

Mottagningsekreterarna och sektionschefen gör bedömningen att skyddsbedömning genomförs omedelbart inom de första 24 timmarna efter att en orosanmälan inkommit. Mottagningsekreterarna lyfter att förste socialsekreterarna inom utredning finns tillgängliga och kan genomföra skyddsbedömningar vid behov som en positiv bidragande faktor.

Enligt mottagningsekreterarna kallas samtliga vårdnadshavare till möte inom 14 dagar, men huruvida förhandsbedömningen kan slutföras inom 14 dagar uppges bero på huruvida vårdnadshavarna dyker upp på mötet.

I tabell 1 framgår antalet förhandsbedömningar som överskridit den lagstadgade tiden om 14 dagar 2020 och 2021. Av tabellen går det att utläsa att antalet förhandsbedömningar som överskridit 14 dagar har minskat mellan 2020 och 2021. Andelen av totalt antal ärenden är dock ungefär den samma mellan åren eftersom antalet inkomna orosanmälningar minskade något under 2021.

Tabell 1. Antal förhandsbedömningar som överskridit 14 dagar

År	Antal	Andel av totalt antal ärenden
2020	339	26,4 %
2021	279	26,5 %

I tabell 2 framgår antal ärenden, som aktualiserats genom inkommen orosanmälan, som lett till beslut om att inleda utredning 2020–2021. Av tabellen framgår det att antal ärenden som lett till beslut om att inleda utredning har minskat något mellan 2020 och 2021. Andelen av totalt antal ärenden är återigen ungefär den samma mellan åren eftersom antalet inkomna orosanmälningar minskade något under 2021. Värt att notera är att anmälningar i pågående ärende eller öppenvårdsinsats inte framgår i statistiken i tabell 2.

Tabell 2. Antal ärenden som lett till beslut om att inleda utredning

År	Antal	Andel av totalt antal ärenden
2020	358	27,8 %
2021	284	27 %

I tabell 3 framgår antal utredningar som överskridit den lagstadgade tiden om fyra månader. Av tabellen framgår att antal utredningar som överskred fyra månader minskade mellan 2020 och 2021.

Tabell 3. Antal utredningar som överskridit fyra månader

År	Antal	Andel av totalt antal inledda utredningar
2020	31	8,7 %
2021	21	7,4 %

3.3.1 Bedömning

Vi kan konstatera att antalet inkomna orosanmälningar har minskat mellan 2020 och 2021. Andelen ärenden som lett till beslut om att inleda utredning har varit i princip konstant, cirka 27 %, mellan åren 2020 och 2021. Det ska dock noteras att orosanmälningar i pågående ärende eller öppenvårdsinsats inte ingår i statistiken.

Vi bedömer att omedelbara skyddsbedömningar och utredningar, under redovisad period 2020–2021, i huvudsak har genomförts inom lagstadgad tid. Vi gör dock bedömningen att det finns utvecklingspotential gällande att säkerställa att samtliga förhandsbedömningar genomförs inom den lagstadgade tiden om 14 dagar.

3.4 Stickprov

Inom ramen för granskningen har ett stickprov av sju slumpmässigt utvalda orosanmälningar gällande barn och unga som inkommit under 2021 genomförts. Stickprovet bestod av kontroll gällande huruvida skyddsbedömning har genomförts omedelbart, huruvida beslut om utredning har tagits inom 14 dagar från det att anmälan inkommit (förhandsbedömning) samt om beslutet gällande att inleda eller inte inleda utredning har fattats i enlighet med socialnämndens delegationsordning. Se tabell 4.

I samtliga ärenden har skyddsbedömning genomförts omedelbart. I 3 av 7 ärenden har beslut om utredning däremot inte tagits inom 14 dagar från det att anmälan inkommit. I ett ärende togs beslut om att inleda eller inte inleda utredning efter 15 dagar, i ett ärende togs beslutet efter 21 dagar och i ett ärende efter 29 dagar. När beslutet om utredning togs skedde detta däremot inom ramen för socialnämndens delegationsordning i samtliga granskade ärenden.

Tabell 4. Resultat stickprovskontroll

Kontrollmoment	Antal ärenden
Skyddsbedömningen har genomförts omedelbart	7 av 7
Beslut om utredning har tagits inom 14 dagar från det att anmälan inkommit	4 av 7
Beslut om utredning är taget enligt delegationsordningen	7 av 7

3.4.1 Bedömning

Utifrån genomförd stickprovskontroll gör vi bedömningen att inkommen orosanmälan i huvudsak har hanterats på ett korrekt sätt i de sju granskade ärendena. Bedömningen grundar sig på att skyddsbedömning har genomförts omedelbart i samtliga granskade ärenden. Utöver detta har beslut om att inleda eller inte inleda utredning tagits i linje med socialnämndens delegationsordning i samtliga granskade ärenden. Vi noterar dock att beslut om utredning (förhandsbedömning) har överskridit 14 dagar i 3 av 7 ärenden, vilket utgör en avvikelse. På så vis rekommenderar vi socialnämnden att verka för att förhandsbedömning av ärenden gällande barn och ungdom genomförs inom den lagstadgade tiden om 14 dagar.

3.1 Personella resurser och arbetsmiljö

När mottagningsgruppen bildades bestod den av en medarbetare på heltid och en medarbetare på halvtid, som även arbetade med utredningar på halvtid. Enligt sektionschefen fungerade inte detta upplägg och mottagningsgruppen utökades med en halv tjänst. Detta uppges ha lett till en lagom arbetsbelastning inom mottagningsgruppen. Enligt sektionschefen finns det en flexibilitet inom sektionen som gör att socialsekreterarna inom utredning kan täcka upp inom mottagningsgruppen vid behov.

Varje morgon genomförs morgonmöte med samtliga socialsekreterare i syfte att stämma av planeringen inför dagen. Vid akuta ärenden då mottagningsgruppen behöver åka ut tillsammans kan socialsekreterarna inom utredning exempelvis stötta genom att hantera inplanerade besök.

Enligt sektionschefen har arbetsbelastningen inom myndighet barn och unga varit hög under de senaste åren, dels på grund av Coronapandemin, dels på grund av ett högt antal omhändertaganden av barn. Enligt sektionschefen är myndighet barn och unga en stabil arbetsgrupp med låg personalomsättning, som inte nyttjar konsulter.

Mottagningssekreterarna uppges att arbetsbelastningen upplevs som hanterbar och att de hinner med sina arbetsuppgifter. Enligt uppgift präglades hösten 2021 av många orosanmälningar och våldsärenden, vilket bidrog till hög arbetsbelastning, men våren 2022 uppges ha varit lugnare. Enligt mottagningssekreterarna följer både förste socialsekreterare och sektionschefen mottagningsgruppens arbetsbelastning.

3.1.1 Bedömning

I vår granskning har det inte framkommit brister i arbetsmiljön för den personal som tar emot och utreder orosanmälningar. I genomförda intervjuer framförs att arbetsbelastningen har ökat men att situationen upplevs som hanterbar. Vi noterar att det finns strukturer på plats som säkerställer att arbetsbelastningen inte blir för hög inom mottagningsgruppen, vilket vi ser positivt på.

Vi bedömer att det finns tillräckliga personella resurser att ta emot och utreda orosanmälningar. Vi grundar vår bedömning på att det inom personalgruppen finns tillräckligt med socialsekreterare för att ta emot och hantera orosanmälningar. Vidare framgår av intervjuerna med denna personal att de upplever att de hinner med hanteringen av anmälningarna.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden i huvudsak hanterar orosanmälningar gällande barn och unga på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att socialnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig organisation för att ta emot och genomföra skyddsbedömning samt förhandsbedömning avseende inkomna orosanmälningar. Detta utifrån att mottagandet av orosanmälningar är organiserat på ett sätt som säkerställer att anmälningar inte tappas bort och att processen för hanteringen av orosanmälningar kontinuerligt kvalitetssäkras. Vidare bedömer vi att centrala arbetsprocesser och rutiner i huvudsak är identifierade, dokumenterade och fastställda.

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig delegering av beslutanderätt gällande hanteringen av orosanmälningar. Vidare gör vi bedömningen att de orosanmälningar som har granskats inom ramen för stickprovsgranskningen i huvudsak har hanterats på ett korrekt sätt. Vi ser dock utvecklingspotential gällande att öka andelen förhandsbedömningar som färdigställs inom de lagstadgade 14 dagarna. Utöver detta gör vi bedömningen att socialnämnden bör säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen. Sammanställning av uppföljningen bör årligen redovisas för socialnämnden.

I vår granskning har det inte framkommit brister i arbetsmiljön för den personal som tar emot och utreder orosanmälningar. Vidare bedömer vi att det finns tillräckliga personella resurser att ta emot och utreda orosanmälningar.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden att:

- Verka för att förhandsbedömning av orosanmälningar gällande barn och ungdom genomförs inom den lagstadgade tiden om 14 dagar.
- Säkerställa att 14-dagarsregeln löpande följs upp som en del av egenkontrollen och tillse att sammanställning av uppföljningen årligen återrapporteras till socialnämnden.

Datum som ovan

KPMG AB

Frida Starbrant

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.